

MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

Seksenyedinci Birleşim

10 . 5 .1962 Perşembe

İçindekiler

	Sayfa
1. — Geçen tutanak özeti	262
2. — Yoklama	263,279
3. — Seçim	263
1. — Anayasa Mahkemesine asıl ve ye- dek üye seçimi	263 :279,279 :281

1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Birinci Oturum

Manisa Milletvekili Muammer Ertem'in, Ege bölgesinde ve Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın Samsun civarında tütünlere âriz olan mavi küf hastalığını önlemek üzere ilâç ve malzeme sağlanmasını temenni eden demeçlerine bilgi edildi.

Mardin Milletvekili Talât Oğuz'un, son Mardin olayları hakkında Meclise açıklamada bulunulmasını istiyen önergesinin okutulmasının gelecek Birleşime bırakıldığı Başkanlıkça bildirildi.

1/100 sayılı ve Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa bir geçici madde eklenmesine dair olan kanun tasarisının, mahiyeti itibarıyla, Başkanlıkça havale edildiği normal komisyonlarda görüşülmesi gerektiğine dair geçici komisyon raporu, ile

Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine'nin, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 64 ncu maddesine bir E fıkrası eklenmesine dair kanun teklifinin ve aynı kanunla ilgili 2/163 sayılı Kanun teklifinin, Harb mâlûllerleriyle vazife mâlûllerine ait yeni hükümler vaz'ına mütaallik kanun teklifleriyle birlikte nazara alınmak üzere, Geçici Komisyona verilmesine dair Maliye Komisyonu raporları ve

Bursa Milletvekili Sadrettin Çanga ile Balıkesir Milletvekili Mehmet Tiritöglü'nün, 211 sayılı Ordu İç Hizmet Kanununun 43 ncu maddesinin değiştirilmesi hakkındaki kanun tekliflerini geri aldıklarına dair önergesi okundu, kabul olundu.

Çankırı Milletvekili Nurettin Ok'un, İşçilerin 3 Mayıs 1962 günü Meclise kadar yürüyüş yapmaları ile tezahürü had bir seviyeye ulaşan - işsizlik - problemi hakkında Genel Görüşme açılmasına dair önergesi ile

Çankırı Milletvekili Şaban Keskin'in, memleketimizde ticari, sınaî, zirai ve diğer alanlarda, tehlikeli sayılabilecek bir işsizlik ve piyasada durgunluk olup olmadığına dair Başbakan'dan sözlü sorusu önergesinin birleştirilerek, Hükümet tarafından cevaplandırılması ve bu konuda genel görüşme açılması hususu kabul olunmuş ve mesele üzerinde uzun bir müddet görüşüldü.

Birleşime ara verildi.

Başkan
Başkanvekili
Refet Aksoy

Kâtip
Van
Muslih Görentaş

Kâtip
İstanbul
Ferruh Bozbeyle

İkinci Oturum

Çoğunluk bulunmadığı anlaşıldığından yarınki 10 . 5 . 1962 Perşembe günü saat 10 da toplanılmak üzere Birleşime son verildi.

Başkan
Başkanvekili
Refet Aksoy

Kâtip
Van
Muslih Görentaş

Kâtip
Bolu
Zeki Baltacıoğlu

Sorular

Sözlü sorular

1. — Balıkesir Milletvekili Gökhan Evliyaoğlu'nun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin üstünde bir kuvvet olmadığı hakikatının teyidinin düşünülüp düşünülmediğine dair sözlü soru önergesi, Başbakanlığa ve Adalet Bakanlığına gönderilmiştir. (6/300)

2. — Tokat Milletvekili Mehmet Kazova'nın, Tokat ili Erbaa ilçesi Karakaya bucağı halkından Mahir Kılıç'ın karakolda ölmesi üzerine cereyan eden olaylara, ölüm sebebinin tes-

biti için bir işlem yapıp yapılmadığına dair sözlü soru önergesi, İçişleri ve Adalet Bakanlıklarına gönderilmiştir. (6/301)

3. — Diyarbakır Milletvekili Recai İskenderoğlu'nun, geniş çapta yapılmakta olan ve suç teşkil eden sağcı ve ırkçı neşriyat karşısında ne gibi tedbirler alınması düşünüldüğüne dair sözlü sorusu önergesi, Başbakanlığa gönderilmiştir. (6/302)

4. — Erzincan Milletvekili Zeynel Gündoğdu'nun, Emekli Sandığı ve İşçi Sigortaları Ku-

rumu ile benzeri kurumların yatırımlarının istihali artırıcı sahalara yöneltilmesinin düşünülüp düşünülmediğine dair sözlü soru önergesi, Başbakanlığa gönderilmiştir. (6/303)

5. — Uşak Milletvekili Ahmet Tahtakılıç'ın, bir Hükümet buhranı olduğu hakkındaki havanın giderilmesi hususunda ne çare düşünüldüğüne dair sözlü soru önergesi, Başbakanlığa gönderilmiştir. (6/304)

6. — Ordu Milletvekili Ata Bodur'un, 27 Mayıs 1960 İnkılâbını takiben toplattırılmış bulunan silâhlardan tabancaların da iadesinin düşünülüp düşünülmediğine dair sözlü soru önergesi, İçişleri Bakanlığına gönderilmiştir. (6/305)

7. — Kars Milletvekili Hasan Erdoğan'ın, Bakanlık teşkilâtında ne kadar tabip, eczacı, hemşire, ebe, sağlık memuru ve lâborant kadrosu münhal bulunduğu dair sözlü soru önergesi, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına gönderilmiştir. (6/306)

8. — Niğde Milletvekili Asım Eren'in, Erbaa İlçesi Jandarma Merkez Karakolunda bir vatandaşın ölü olarak bulunmasından doğan olaylar hakkında bilgi verilmesine dair sözlü soru önergesi, İçişleri Bakanlığına gönderilmiştir. (6/307)

9. — Niğde Milletvekili Ruhi Soyer'in, memleketimizde ne kadar elma istihsal ve istihlak edildiğine ve elma ihracı hususunda bir tedbir alınmış olup olmadığına dair sözlü soru önergesi, Tarım ve Ticaret Bakanlıklarına gönderilmiştir. (6/308)

10. — Zonguldak Milletvekili Suphi Konak'ın, kömür fiyatlarına zam yapılması sebebine ve bu zammın iktisadi ve ticari alanda sebebolaacağı pahalılık ve fiyat yükselmesinin önlenmesi için ne gibi tedbirler alındığına dair sözlü soru önergesi, Sanayi ve Ticaret Bakanlıklarına gönderilmiştir. (6/309)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 10,00

BAŞKAN — Başkanvekili Refet Aksoy

KÂTIPLER : Muslih Görentaş (Van), Ferruh Bozbeyli (İstanbul)

BAŞKAN — Birleşimi açıyorum.

2. — YOKLAMA

BAŞKAN — Yoklama yapılacaktır.
(Yoklama yapıldı.)

BAŞKAN — Çoğunluğumuz var, görüşmelere başlıyoruz.

3. — SEÇİM

1. — *Anayasa Mahkemesine asıl ve yedek üye seçimi.*

BAŞKAN — Efendim, gündemimiz mucibince Anayasa Mahkemesi üyeliklerinin seçimi yapılacaktır. Bu seçim iki kısımdan ibarettir :

Birisi Anayasa Mahkemesi Kanununun ve Anayasanın tarifi veçhile Senato tarafından gös-

terilen üç namzetten birinin Millet Meclisince seçilmesi;

İkincisi, Millet Meclisine adaylık için müracaat edenlerin seçilmesi meselesidir.

Şimdi, bu hususta üniversite başkanlığından alınmış olan bir yazı ve ona merbut aday listesi var, onu okutacağım. İsimler gayet ağır okunacaktır. O itibarla arkadaşlar not alabilirler.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına
22 . 4 . 1962 tarih ve 44 sayılı Kanunun be-
sinci maddesi gereğince, üniversitelerin Hukuk,
İktisat ve Siyasal Bilimler öğretim üyeleri, 7
Mayıs 1962 Pazartesi günü saat 11 de Ankara
Hukuk Fakültesinde toplanmış, Anayasa Mah-
kemesi için gizli oyla yapılan seçim neticesinde,
altı adayı tesbit etmiştir.

Adayların adlarını bildiren tutanak, ilişik
olarak saygı ile sunulmuştur.

MC. NT. 7 . 5 . 1962

Ek tutanak

Ankara Üniversitesi Rektörü
Ord. Prof. Suut Kemal Yetkin

Üniversitelerce Anayasa Mahkemesine üye adayı
seçimine ait tutanak

22 . 4 . 1962 tarih ve 44 sayılı Kanunun 5
nci maddesi gereğince Anayasa Mahkemesine üye
adayı seçmek üzere, üniversitelerin Hukuk, İk-
tisat ve Siyasal Bilimler öğretim üyeleri, Ankara
Üniversitesi Rektörünün daveti ile, 7 . 5 . 1962
Pazartesi günü saat 11,00 de Ankara Hukuk Fa-
kültesi konferans salonunda toplanmıştır.

Bu toplantının mürettep öğretim üyesi ade-
di, Ankara Üniversitesinden 50, İstanbul Üni-
versitesinden 58, İstanbul Teknik Üniversitesin-
den 2, ve Orta - Doğu Teknik Üniversitesinden 1
olmak üzere ceman 111 dir.

Yapılan yoklamada 76 öğretim üyesinin top-
lantıda hazır bulunduğu ve bu suretle üçte iki
kanuni nisabın temin edilmiş olduğu tesbit edil-
di.

Ankara Üniversitesi Rektörü Ord. Prof. Dr.
Suut Kemal Yetkin'in davetçi Rektör olarak yap-
tığı açış konuşmasından sonra toplantıyı idare
etmek üzere Ankara Hukuk Fakültesi Dekanı
Prof. Dr. Akif Erginay Başkanlığa ve Doçent
Dr. İlhan Akipek ile Doçent Dr. Seza Reisoğlu
kâtipliklere seçilmek suretiyle riyaset divanı teş-
kil edilmiş ve gereken konuşmalar ve müzakere-
lerden sonra gizli oyla seçime geçilmiş ve Millet
Meclisi adayları için 5 tur ve Senato adayları için
3 tur neticesinde :

Millet Meclisine arz edilmek üzere :

1. İsmail Hakkı Ülkmen (Danıştay Dördün-
cü Daire Başkanı),
2. Prof. Dr. Hüseyin Nail Kubalı (İstan-
bul Hukuk Fakültesi Anayasa Profesörü),

3. Sami Arkan (Yargıtay Üyesi),

Cumhuriyet Senatosuna arz edilmek üzere :

1. Kâmuran Erkmenoğlu (Danıştay Üyesi),
2. Dr. Bedia Yörük (Avukat),
3. Lûtfü Ömerbaş (Yargıtay Üyesi) ın,
seçilmiş oldukları tesbit edilerek işbu tutanak
tanzim edilmiştir.

Başkan

Prof. Dr. Akif Erginay

Kâtip

Doçent Dr.

İlhan Akipek

Kâtip

Doçent Dr.

Seza Reisoğlu

BAŞKAN — Üniversitece gösterilen adaylar
arasında ismi okunan Profesör Hüseyin Naili Ku-
balı'nın bu mevzuda Meclis Riyasetine çekmiş
olduğu bir telgraf var, okutuyorum :

Millet Meclisi Başkanlığına

İstanbul ve Ankara üniversiteleri öğretim
üyelerinin Anayasanın tanıdığı yetkiye dayana-
rak Millet Meclisine sunulmak üzere koymuş ol-
duğu adaylığımı kabul etmiş olduğumu ve ha-
len muhafaza etmekte bulunduğumu ve bu du-
rumumda her hangi bir değişiklik olmadığını
tavzihen ve teyiden saygılarımla arz ederim.

Hüseyin Naili Kubalı

BAŞKAN — Üniversitece gösterilen adaya-
rın seçimi mevzuunda Senato Başkanlığından
Riyasete yazılmış, çok acele işaretli bir yazı var.
Okutuyorum :

Millet Meclisi Başkanlığına

İLGİ : 7 . 5 . 1962 gün ve 2131 sayılı yazı-
nıza.

Anayasa Mahkemesinin kuruluşu ve yargıla-
ma usulleri hakkındaki 44 sayılı Kanunun 5 nci
maddesi hükmü gereğince, Anayasa Mahkemesi
üyeliği için C. Senatosunda yapılacak seçimlere
esas teşkil etmek üzere, üniversitelerin Hukuk,
İktisat ve Siyasal Bilimler öğretim üyeleri tara-
fından seçilen adayların adları alınmıştır.

Ancak, üniversitelerin aday seçim şekli ve
seçilen adayların üniversite öğretim üyeleri di-
şında tutulduğu ve bu bakımdan bu seçimlerin
Anayasaya ve Anayasa Mahkemesi Kanununa
aykırı bir mahiyet taşıdığı, C. Senatosu Genel

Kurulunun 9 . 5 . 1962 gün ve 60 ncı Birleşiminde verilen 6 önerge ile belirtilmiş ve yapılan müzakereler sonunda bu önergelerden biri oylamaya sunulmuş ve bu seçimin tehiri ile üniversitelerin kendi bünyesinde aday seçmeleri karara bağlanmıştır.

Bu durum karşısında bu seçim yapılmamış ve üniversitelerin yeniden kendi bünyelerinden seçecekleri adayların adlarını beklemek zarureti hâsıl olmuştur.

Anayasa Mahkemesinin 25 Mayıs 1962 tarihine kadar kurulup faaliyete geçeceği de göz önünde tutularak, C. Senatosu Anayasa Mahkemesi asıl üye aday adlarının 21 Mayıs 1962 gününe kadar bildirilmesini ehemmiyetle rica ederim.

Cumhuriyet Senatosu Başkanı
Suad Hayri Ürgüplü

BAŞKAN — Malûmatınıza arz edilmiştir.

ABDÜLHAK KEMAL YÖRÜK (Ankara)
— Söz istiyorum, efendim.

BAŞKAN — Bunun üzerinde şimdilik söz vermiyeceğim.

Efendim, Millet Meclisi Başkanlığına müracaat suretiyle adaylığını koyanların listesi tevzi edilmiştir. Fakat; zapta geçmek üzere adayların isimlerini ve tercümeihallerini okutturuyorum :

Millet Meclisine Anayasa Mahkemesi asıl üyeliği için müracaat edenler ve kendi beyanlarına göre nitelikleri

S. No.	Adı ve Soyadı (Doğum tarihi)	Doğum yeri ve medeni hali	Bulunduğu hizmetler ve bildiği diller	İhtisası ve ilmi titri, Eserleri
1	Nafiz Ymanoğlu 1908	Pazar (Atina)	Hekimhan, Erbaa, Niksar C. Savcılığında, Bolu Ağır Ceza Hâkimliğinde 5 vilâyet C. Savcılıklarında Adalet Bakanlığında Ceza İş. U. Md., 6 yıl Yargıtay Üyeliği halen Adalet Bakanlığı Müsteşarı.	Hukuk
2	Sait Köksal 1910	İsparta	Çeşitli İdare Âmirliği, 8 nci Devre İsparta Milletvekilliği, İşleri Merkez Kurulunda vazife, 7 sene NATO ve CENTO toplantılarına Bakanlık Uzmanı, Zonguldak Valiliği ve halen Danıştay 5 nci Daire Üyesi. (Fransızca)	Hukuk - Siyasal
3	İhsan Olgun 1910	Yozgat, Evli 2 çocuk	Kaymakamlık, Mülkiye Müfettişliği, Mahallî İdareler 1 nci Daire Başkanlığı, Mülkiye Başmüfettişliği, Müşavir Müfettişliği, Valilik, 7 nci Devre Yozgat Milletvekilliği ve halen Danıştay Âzası. (Fransızca, Arapça)	Hukuk - Siyasal (Kaynak, Kızırmak adlı iki edebî İl İdare-si hasiyeli milletvekilleri seçimi-ne ait hukuk eserleri.)
4	Kaya Kırılmaz 1326		30 sene Hâkimlik 1951 yılından beri Yargıtay Üyesi.	Hukuk
5	A. Refik Gür 1908	Konya, Evli 3 çocuk	1949 - 1951 yılları arasında bir kanunun Anayasaya muhalif olduğu gerekçesiyle bir dâvayı reddettiğini bundan dolayı ilk kazai murakabe yaptığı muhtelif Savcılık ve Hâkimlik 1955 de birinci sınıf Hâkimlikle, Yargıtay Üyeliği, 1959 da emekli halen Avukat. (Almanca az İngilizce)	Hukuk - Avukat (Hukuk Devleti Kazai Murakabe.)
6	Nevzat Tüzünkan 1324		1931 de Hukuktan mezun. Şabanözü Sulh Hâkimliği, Uzunköprü, Edirne, Adana ve Ankara Hâkim ve C. Savcılıklarında Ankara İcra Hâkimi iken görgü ve bilgisini artırmak	Hukuk

S. No.	Adı ve Soyadı (Doğum tarihi)	Doğum yeri ve medeni hali	Bulunduğu hizmetler ve bildiği diller	İhtisası ve ilmi titri, Eserleri
7	Celâlettin Kuralmen 1322	İstanbul	üzere İsviçre'ye gönderilmiş, 1954 de Yargıtay Üyeliğine seçilmiş 1960 da aynı vazifeden emekli. (İngilizce, Fransızca) Yargıtay 2 nci Başkanı iken telebiyle emekliğe ayrılmış.	Hukuk
8	Abdurrahman Sincer 1900	1900	Yargıtay Üyeliğinden kendi arzusuyla emekli halen Avukat.	Darülfünun - Avukat
9	Sahir Dinçman 1336	1336	Maliye Bakanlığı Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Md. de Avukat iken 1960 senesinde Danıştay Üyeliğine seçilmiş bilâhara kendi isteğiyle tekrar Maliye Bakanlığı Müşavir Avukatlığına tâyin edilmiş halen aynı yerde.	Hukuk - Avukat
10	Kahraman Koç 1326	1326	1932 - 1933 Hukuk mezunu Yıldızeli C. Savcılığı, Manisa C. Savcılığı, Ermenek Ceza Hâkimi, Çorum Sulh Ceza, Sulh Hukuk ve Asliye Hukuk Hâkimliği, Adana Asliye Hukuk Hâkimliği, İstanbul Asliye Hukuk Hâkimliği, 1953 te Yargıtay Üyesi, 1959 da aynı yerden emekli halen Avukat.	Hukuk - Avukat
11	Necati Erdem 55 yaşında		14 yıl Hâkimlik 16 yıldan beri Avukat İhtilâlden evvel Bütün Dünya Devletleri Esas Teşkilât Kanununu incelemiş ve hazırladığı Yeni Anayasa tasarısını M. B. K. ne göndermiş takdir görmüş ve halen Avukat.	Hukuk - Avukat (Yeni Türkiye Cumhuriyeti Anayasa tasarısı.)
12	Celâl Altındağ		27 sene Hâkimlik yapmış, Askerî Temyiz Azası iken 1960 da 42 sayılı Kanunla emekli.	Hukuk - Veteriner
13	Reşat Bayramoğlu 1322	Ankara, Evli	Yargıtay Üyeliğinden emekli.	Hukuk
14	Şemseddin Akçaoğlu		27 yıl Avukatlık, 19 yılını Maliye Müşavir Avukatlığı, bir yıl Ankara Muhakemat Md. lüğü, 7 yıl Gümrük ve Tekel Bakanlığı Hukuk	Hukuk

S. No.	Adı ve Soyadı (Doğum tarihi)	Doğum yeri ve medeni hali	Bulunduğu hizmetler ve bildiği diller	İhtisası ve ilmi titri, Eserleri
15	Salâhattin Ayanoğlu 1322		Müşavirliği, 1956 yılından beri İstanbul Asliye Hukuk Hâkimi halen aynı yerde en yüksek dereceli Hâkim. 1931 senesi Hukuk mezunu, 1932 den 1936 ya kadar 9 sömestri Almanya'da Bonn Üniversitesi Hukuk Fakültesinde okuyarak Hukuk Doktorasını yapmış, Adliye Bakanlığı, Ankara Hâkimliği, İstanbul Sorgu Hâkimliği, Edirne C. Savcılığı, İstanbul Toplu Millî Korunma Mahkemesi Âzalığı, 7 sene Çanakkale Ağır Ceza Reisliği, 1954 te Yargıtay Üyelğine seçilmiş, Dumlupınar Denizaltı Gemisi dâvasına bakmış halen Yargıtay Üyesi. (Almanca)	Hukuk - Bonn Üniversitesi Hukuk Doktorası
16	Necati Erdoğan 1907		Yargıtay Üyelüğünden emekli, halen Avukat	Hukuk - Avukat
17	Neemi Osten 1908	İstanbul, Evli 2 çocuk	1933 İstanbul Hukuk Fakültesi mezunu ve aynı Fakültenin Doktorasını vermiş, 1939 yılında Siyasal Bilgiler Okulu «Âmme Hukuku» doçentliği, 4 yıl İdare Hukuku ve Anayasa Hukuku tedris etmiş, 1943 yılında Giresun Milletvekili seçilmiş, 1946 da Milletvekilliğinden ayrılmış, 1950 den 1958 e kadar Emlâk Kredi Bankası İdare Meclisi Âzalığı ve halen Avukat. (Fransızca, İngilizce)	Siyasal - Hukuk Avukat
18	Baha Arıkan		Yargıtay Başkanlığından emekli, halen Avukat. <i>NOT : Zonguldak Milletvekili Sayın Kenan Esengin tarafından aday gösterilmiştir.</i>	Hukuk - Avukat
19	Galip Mentеше		1933 yılı Ankara Hukuk Fakültesi mezunu, 1933 ten 1942 ye kadar Maliye Bakanlığı Hukuk Müşavirliği, 1942 den 1958 e kadar Avukatlık halen İzmir Birinci Noteri.	Hukuk - Avukat Noter

BAŞKAN — Yedekleri de okutuyorum, efendim.

Millet Meclisine Anayasa Mahkemesi Yedek Üyeliği için müracaat edenler ve kendi beyanlarına göre nitelikleri

S. No.	Adı ve Soyadı (Doğum tarihi)	Doğum yeri ve medeni hali	Bulunduğu hizmetler ve bildiği diller	İhtisası ve ilmi titri, Eserleri
1	Nevzat Tüzünkan 1924		1931 de Hukuktan mezun Şabanözü Sulh Hâkimliği, Uzunköprü, Edirne, Adana ve Ankara Hâkim ve C. Savcılığında, Ankara İera Hâkimi iken görgü ve bilgisini artırmak üzere İsviçre'ye gönderilmiş 1954 te Yargıtay Üyeliğine seçilmiş, 1960 ta aynı vazifeden Emekli. (İngilizce, Fransızca)	Hukuk
2	Zahid Çandarlı 1913	İstanbul	Müstafi Yargıtay Üyesi.	Hukuk - İsviçre Fribourg Üniversitesi Hukuk Doktorası
3	Nafiz Yamanoğlu 1908	Pazar (Atina)	Hekimhan, Erbaa, Niksar C. Savcılığında, Bolu Ağır Ceza Hâkimliğinde, 5 vilâyet C. Savcılıklarında, Adalet Bakanlığında Ceza İş. U. Md. lüğü, 6 yıl Yargıtay Üyeliği, halen Adalet Bakanlığı Müsteşarı.	Hukuk
4	Salâhattin Ayanoğlu 1922		1931 senesi Hukuk mezunu, 1932 den 1936 ya kadar 9 sömestri Almanya'da Bonn Üniversitesi Hukuk Fakültesinde okuyarak Hukuk Doktorasını yapmış, Adliye Bakanlığı, Ankara Hâkimliği, İstanbul Sorgu Hâkimliği, Edirne C. Savcılığı, İstanbul Toplu Millî Korunma Mahkemesi Âzalıği, 7 sene Çanakkale Ağır Ceza Reisliği, 1954 te Yargıtay Üyeliğine seçilmiş, Dumlupınar Denizaltı Gemisi dâvasına bakmış, halen Yargıtay Üyesi. (Almanca)	Hukuk - Bonn Üniversitesi Hukuk Doktorası
5	Şükran Esmerer		1937 Ankara Hukuk Fakültesi mezunu, Maliye Bakanlığı Hazine Avukatlığı ve Müşavir Avukat, 1956 da Danıştay Üyeliğine seçilmiş, 1960 ta Danıştay Üyeliğinden emekli, halen Avukat.	Hukuk - Avukat

S. No.	Adı ve Soyadı (Doğum tarihi)	Doğum yeri ve medeni hali	Bulunduğu hizmetler ve bildiği diller	İhtisası ve ilmi titri, Eserleri
6	Necmi Osten	1908 İstanbul, Evli 2 çocuk	1933 İstanbul Hukuk Fakültesi mezunu, aynı Fakültenin Doktorasını vermiş, 1939 yılında Siyasal Bilgiler Okulu «Âmme Hukuku» Doçentliği, 4 yıl İdare Hukuku ve Anayasa Hukuku tedris etmiş 1943 yılında Giresun Milletvekili seçilmiş, 1946 da Milletvekilliğinden ayrılmış, 1950 den 1958 e kadar Emlâk Kredi Bankası İdare Meclisi Âzalığı, halen Avukat. (Fransızca, İngilizce)	Siyasal - Hukuk
7	Ekrem R. Kaplan		1951 den beri 11 senelik avukat (3 yabancı dil)	Avukat

BAŞKAN — Büyük Millet Meclisine müracaat eden kimselerin isimlerini ve niteliklerini okutmuş bulunuyorum. Bunlara ilâveten bâzi milletvekili arkadaşlar tarafından Riyaset Divanına, adaylıklarını koymak üzere isimlerini bildirmiş oldukları birkaç aday daha var, onları da okutuyorum. Bu adaylar mebus arkadaşlar tarafından gösteriliyor.

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Millet Meclisince seçilecek Anayasa Mahkemesi asıl üyeliklerine; emekli Yargıtay Başsavcısı Hakkı Ketenoğlu ile Yargıtay İkinci Başkanlığından emekli Celâleddin Kurelman'ı aday olarak teklif ediyorum. Muhterem Umumi Heyete arzını rica ederim.

Ankara
İhsan Köksal

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Anayasa Mahkemesi asıl üyeliği için Temyiz Mahkemesi Başmüddeiumumiliğinden emekli (Hakkı Ketenoğlu) nu aday olarak arz ve teklif ederiz.

Kastamonu
İ. Hakkı Yılanlıoğlu

Kastamonu
Sabri Keskin

Nevşehir
Ramazan Demirsoy

Ankara
Zühtü Pehlivanlı

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Anayasa Mahkemesi asıl üyeliği için; Yargıtay eski 5 nci Ceza Dairesi Reisi ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığından emekli Hakkı Ketenoğlu'nu aday olarak arz ve teklif ederim.

Kırşehir
Memduh Erdemir

BAŞKAN — Şimdiye kadar okunan bu adaylarla yani adaylıklarını koymuş olanlarla Meclis mukayyet değildir. Mebus arkadaşlar da arzu ettiklerini aday olarak gösterebilirler ve reylerini kullanabilirler.

Şimdi, üniversitece ittihaz edilmiş karar ve gösterilen aday listesinin aleyhinde bir takrir vardır, onu okutuyorum :

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Anayasamızın 145/3 ncü fıkrası ve Anayasa Mahkemesi Kanunu 5 nci maddesi gereğince Yasama Meclislerince seçilecek üyelerden birer kişinin üniversitelerin Hukuk, İktisat ve Siyasal

Bilimler öğretim üyeleri arasından olması gerekir.

Halbuki bize Üniversitece gönderilen üç adayın ikisi bu vasfı haiz değildir. Bu halde seçim Anayasaya ve Anayasa Mahkemesi Kanununa aykırıdır. Bu sebeple bu adayların seçiminin bugün yapılmamasını noksanın tamamlanmasından sonra seçim yapılmasını arz ve teklif ederim.

İstanbul
Reşit Ülker

BAŞKAN — Efendim, bu mevzuda söz alan Abdülhak Kemal Yörük vardır; buyurun Sayın Yörük.

ABDÜLHAK KEMAL YÖRÜK (Ankara) — Çok muhterem arkadaşlarım, Yüksek Meclisiniz bugün çok nazik bir meselenin halli mevkiinde bulunmaktadır.

BAŞKAN — Kemal Bey, bir dakikanızı istirham ediyorum.

Arkadaşlar, sükûneti muhafaza edelim. Bâzi arkadaşlar, hatibin konuşmasını anlayabilmek için çok dikkat sarf etmek mecburiyetinde kalıyorlar. Ara konuşmalara nihayet verelim.

ABDÜLHAK KEMAL YÖRÜK (Devamla) — Cumhuriyet Senatosunun dün yaptığı toplantısında, üniversitece seçilmiş bulunan namzetlerin mutlaka üniversite öğretim üyeleri arasında bulunmasının iktiza ettiği yolunda bir kanaate varılarak, üniversitenin seçmiş olduğu üç namzetten her hangi birisinin üniversite öğretim üyesi vasfını haiz bulunmadığı için seçmemiş ve bu hususu demin okunan bildiri ile Senato Başkanlığı tarafından Yüksek Meclise bildirmiştir. Muhterem Reşit Ülker arkadaşımın bu mealde bir takrir verdiğini, yine Yüce Meclis Başkanlığının okuttuğu takrirden anlamaktayız. Anayasaya bu sahada bir muhalefet mevcud olup olmadığı meselesi; şüphesiz ki, evveleminde halledilmesi lâzım gelen bir husustur. Fakat peşinen şunu arz edeyim ki, 1924 Anayasasında olduğu gibi teşriî organın tefsir salâhiyeti mevcut değildir. Binaenaleyh Anayasanın sarîh hükmüne rağmen Anayasa tefsir mahiyetinde her hangi bir karara varmak ve bunu tatbik etmek hususunda ne Senatonun ve ne de Yüksek Heyetinin salâhiyeti yoktur. Anayasanın metni; Üniversite öğretim üyelerinin seçecekleri namzetlerin mutlak surette üniversite öğretim üyeleri arasında yer almış bulunmasını iktiza ettirecek mahiyette değildir.

Anayasanın 145 nci maddesinde Yargıtay ve Danıştaydan seçilecek olan Anayasa Mahkemesi üyelerinin mutlaka Yargıtay veya Danıştay âzaları arasından, yani her birisinden seçilecek Anayasa Mahkemesi Üyesinin mutlaka kendi âzaları ve reisleri arasından seçilmesini âmir bulunmaktadır. Fakat gerek Yüksek Meclisinizin, gerekse Senatonun, üniversite namzetleri arasından seçeceği şahıslara gelince: Bu hususta üniversite öğretim üyelerinden teşekkül eden heyetin, mutlaka kendi aralarından yani, öğretim üyeleri aralarından namzet irae etmesi icabetsizdir. Kanunun sarîh bir şekilde her hangi bir hüküm sevk etmediği hallerde, ona bir şey ilâve etmek suretiyle, tatbik etmek Anayasaya aykırı bir mahiyet arz eder. Kaldı ki, Anayasa Mahkemesi Kanununun 3 ncu maddesinde; şayet Anayasa Mahkemesine seçilen üyelerden her hangi birinin kanunun aradığı vasıflardan birisini haiz olmadığı iddia edilirse, bunu tetkik salâhiyeti yine Yüksek Heyetinizin değil, Anayasa Mahkemesinin sahasına giren bir meseledir. Senatonun bu hususta ittihaz ettiği karar, şüphesiz ekseriyetinin ittihaz ettiği bir karar olması itibariyle şayanı hürmettir. Ama, hiçbir zaman Yüksek Heyetinizi peşinden sürükleyecek bir mahiyet taşımaz. Kanunun sarîh hükmüne binaen, üniversitece seçilmiş olan namzetlerin mutlaka üniversite öğretim üyeleri arasından olmasını tazammun eden her hangi bir kanuni hüküm mevcut bulunmamak itibariyle Yüksek Meclisinize arz edilmiş bulunanların hüsnü telâkki edilmesi ve bu suretle bir karara varılması, hem Anayasa hükmüne ve hem de Anayasa Mahkemesi Kanununa uygun olacaktır. Mâruzatım bundan ibarettir. Hürmetlerimle. (Alkışlar)

BAŞKAN — Arkadaşlar sükûneti muhafaza etmenizi rica ederim. Buyurun Ferda Güley.

FERDA GÜLEY (Ordu) — Muhterem arkadaşlarım, bugün Yüce Meclis teşriî vazifesinin en mühimlerinden birisini yapmaktadır. 27 Mayıs İnkılâbının getirdiği müesseselerden en büyüğü Anayasa Mahkemesi için Meclis tarafından üye seçimi yapılacaktır. 15 asil üyeden 3 ünün seçilmesi hakkı Anayasamızın 145 nci maddesi gereğince Meclisimize, diğer ikisinin seçilme hakkı da Cumhuriyet Senatosuna tanınmıştır. Anayasa Mahkemesiyle ilgili bu madde Kurucu Meclis tarafından tedvin edilirken, Meclisin kendi üyeleri dışından seçeceği üç asil ve bir yedek

üyenin hangi şartlar dâhilinde seçileceği mevzuu uzun uzun tartışılmış ve o tarihte Anayasa Komisyonunun Sözcülüğünü yapan arkadaşımız bu kürsüden bu 3 üyeden hiçolmazsa birisinin üniversite camiası içinden seçilmesindeki büyük faydayı tebarüz ettirmek için dil dökmüş, Üniversitenin Hukuk, İktisat, Siyasal Bilimler fakültesinin bir araya gelerek, bize namzet göstermesinin kurduğumuz Anayasa Mahkemesinin göreceği vazife ve fonksiyonu bakımından fevkalâde isabetli olacağını savunmuştur.

Halbuki şimdi gördüğümüz manzara şu:

İstanbul ve Ankara Üniversitelerimiz, Siyasal Bilimler, İktisat ve Hukuk fakülteleri birlikte toplanmışlar, İstanbul Üniversitesinin seçtiği bir üye hariç, kendi içlerinden değil, kendi bünyelerinin dışından aday göstermişlerdir. Biz Yargıtaydan, Danıştaydan ve avukatlar arasından aday göstermekten âciz miyiz?

Üniversitece aday gösterilmesinin esbabı mucibesi, üniversiteye bir kontenjan ayrılmasının tahtında müstetir hüvesi ne idi? Üç fakültenin ilgilileri toplanacaklar, içlerinden, Anayasa Mahkemesi gibi en yüce bir organda vazife görececek ve üniversitenin şahsiyeti mâneviyesini, ilmî hüviyetini temsil edecek olan zatı seçeceklerdi. Bu hakikat dün Cumhuriyet Senatusunda görülmüş ve isabetle teşhis edilerek üzerine damga vurulmuş bu nokta üzerinde bugün Yüksek Heyetiniz tarafından da mutlaka aynı teşhis konacak ve aynı neticeye ulaşılabacaktır.

Görölmüştür ki, üniversitelerimiz, daha bir ay evvel kendilerinin muhtariyetine bu meclislerin ne kadar hürmet ettiğini gördüler, 147 üyesi üzerindeki bir ihtilâl tasarrufunu tashih etmek suretiyle, camialarına avdetlerini temin etmiş olduğu halde Anayasa Mahkemesi üyeliği için meclislere, kendi bünyesi içinden değil de, bünyesi dışından aday göstererek Anayasamızın 145 nci maddesindeki espriye olsun hürmet etmemektedirler. (Alkışlar) Neden?... Meseleyi, burada, huzurunuzda açıkça ifade ediyorum: Çünkü arkadaşlar, Anayasa Mahkemesi üyeliği az maaşlıdır. (Alkışlar)

Çünkü, Anayasa Mahkemesi üyeliği vazifesi az izinlidir, Reis izin verirse, üye, 45 gün yıllık izinini kullanabilecektir. En yüksek Devlet memuru maaşının ancak yüzde 60 fazlasını

alabilecektir. Ve Avrupa seyahatleri yoktur... (Alkışlar)

Muhterem arkadaşlar, bu mevzu burada çırl - çıplak teşhir etmekten, böylece tesbit ve teşrih etmekten, üniversite muhtariyeti için, üniversitelerin haysiyetleri için, nâçiz imkânlar dâhilinde çırpınmış çabalamış ve uğraşmış bir insan olarak, bunu burada ifade etmekten eza duyuyorum. Fakat hakikat budur. Bu hakikatı buraya getirmekte fayda ve isabet vardır. Tıpkı, Senatonun aldığı karar gibi; üniversitelerimizin gösterdiği adayları Meclis reddetmiyiz ve Anayasamızın 145 nci maddesinin esprisi içinde, bu madde tedvin edilirken Kurucu Mecliste geçen müzakeratın ışığı altında yeniden toplanarak bize kendi bünyelerinde Anayasa Mahkemesinde üniversiteyi temsil etmeye liyakatli, ilmi hüviyete sahip ama az maaş, az tatil ve az Avrupa seyahatine gidecek kadar feragat sahibi, tok gözlü bir üniversite mensubunu seçip aday olarak bildirmelerini istirham etmekteyim. Saygılarımla. (Bravo sesleri, alkışlar)

BAŞKAN — Sayın Çelikbaş, söz istiyorsunuz ama kendi namınıza mı, yoksa Hükümet namına mı konuşacaksınız?

SANAYİ BAKANI FETHİ ÇELİKBAŞ (Burdur) — Kendi namına efendim.

BAŞKAN — Müsaade buyurun, daha evvel söz almış olanlar var. Size sıranız gelince söz vereceğim. Buyurun Reşit Ülker.

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Muhterem arkadaşlar, Ferda Güley arkadaşımız meseleyi olduğu gibi ortaya koydular. Bendeniz buna fazla bir şey ilâve edecek değilim. Yalnız, hukuk tekniği bakımından bir noktayı arz etmek istiyorum. Anayasa bir bütündür ve bir sistem vaz'etmiştir. Danıştaydan seçilenler Danıştayın kendi üyeleri arasından, Yargıtaydan seçilenler Yargıtayın kendi üyeleri arasından, Sayıştaydan seçilenler Sayıştayın üyeleri arasından intihabedildiğine göre elbette ki, üniversiteden seçilecekler de üniversite mensuplarından seçileceklerdir. Anayasanın sistemi budur. Abdülhak Kemal Yörük arkadaşımızın buyurdıkları üçüncü maddedeki seçme yeterliğine itirazın «bizzat kurulmuş olan Anayasa Mahkemesi huzurunda ileri sürüleceği» ne gelince: Seçme yeterliği bahis mevzuu değildir. Burada biz, Ana-

yasanın tatbikini sağlamaktayız. Bu, bu bakımdan seçme yeterliği neticesine ulaşacak bir tasarruf değildir. Önümüzde düzeltilmesi imkân dâhilinde olan bir tasarruf vardır. Muhterem arkadaşımın izahları gereğince, bunun geriye gönderilmesi ve üniversite mensubini arasından seçilecek adayların huzuruza getirilmesini saygılarımla dilerim.

BAŞKAN — Sayın Çelikbaş.

FETHİ ÇELİKBAŞ (Burdur) — Muhterem arkadaşlarım, Anayasa Mahkemesinin gerek üyelerinin keyfiyeti, gerekse seçim veyahut da mensubolmaları ve gerekse adedi, Kurucu Mecliste uzun müzakerelere mevzu teşkil etmiştir. Üyelerin keyfiyeti mevzuunda, üniversitelerin muayyen fakültelerinde veya muayyen disiplinlerinde vazife almış olan kimselerin burada toplanarak bir seçim heyeti teşkil etmelerinden maksat şu idi:

Üniversite araştırma yeridir. Tetkikat yapar. Hukuk, aslında muhafazakârdır, ama hukukun muhtevasını teşkil eden, sosyal olaylar, siyasi olaylar, ekonomik olaylar, cemiyetin tarihi içinde çeşitli faktörlerin tesiri altında, seyir eder giderler. Bu lâboratuvarda araştırma vazifesi yapan veya yapmış olanlardan Anayasa Mahkemesi içerisine üye ithal edecek olursak; Anayasa Mahkemesinin donup kalmasına mâni olur, yeni birtakım fikirlerle Anayasa Mahkemesine supleks verir. Bu suretle teşriî organ, memleket ihtiyaçlarına cevap veren kanunlar karşısında katı, muhafazakâr bir görüşle vaziyet almaz, bu suretle işlerimizi sarsıntısız bir tekâmüle götürebiliriz. Hâkim olan fikir bu idi. Anayasa Mahkemesi gibi, üniversite ve üniversite muhtariyetine âzami hürmetkâr olan teşriî organ dâhil, yüce bir heyette vazife almak, diğer alınacak vazifelerden daha az şerefli bir şey değildir. (Bravo sesleri ve alkışlar) Fevkalâde ehemmiyetli bir vazife içerisinde, ileride üniversitenin teşriî organları, yargı organları ve bilhassa Anayasa Mahkemesi arasında ki, frotmanlara, mukavemetlere mâni olacak bir hüviyet içerisinde kurulsun ve bu suretle memlekette ârızasız, umumi efkârı konularıyla meşgul etmiyen bir nizam içerisinde, dünyanın umumi gidişine bakarak, gerekli tasarruflarla, kanunlarla cemiyetin gelişme imkânlarını sağlıyalım. Ve bu mevzuda Anayasa Mahkemesi ile beççilik yapalım.

Hâkim olan fikir bu idi. Şimdi kanunda (kendi üyelerinden) tâbirinin bulunmamasına dayanarak, katiyen üniversitelerden çıkmaması lâzımgelen bir kararın çıkması cidden esef vericidir. (Kendi üyelerinden) tâbirinin bulunmamasını eğer ihtiyari bir mânada anlıyorlarsa, niçin kendi fakülteleri haricinde kalan fakülteler aday tesbitine katılmıyorlar? Diğer fakültelerin hocaları Hukuk Fakültesi hocalarından daha mı az ilmî meselelerle iştilal ediyor? Etmiyor ama bir ilmî disiplin meselesidir bu. Hukuk, siyasal ve ekonomik mevzular üzerinde Muhterem Heyetinizin çalışmalarında tasarılar, teklifler halinde memlekete istikamet verdiğiniz kanunların muhtevasını tâyin eden disiplinlerdir. Bu mevzuları araştırmayı meslek haline getirmiş olan üyeler, o gün bulunan veya vazife ile her hangi bir şekilde aramızda olmıyan, bu mühim mevzularda çalışmış olanlardan iki üç kişinin on küsur kişilik bir heyetin arasına katılması suretiyle, o zaman açık bir ekseriyetle beliren mukavemet cereyanları ile meşgul olduğumuz ve yapıcı bulduğumuz yeni yeni fikirleri enjekte etmekle ekseriyeti bir başka istikamete götürebilirler. Maksat bu idi, şu idi diye kanun hükmünden tamamen uzak bir şekli tefsirler, şekli bir kararla huzurunuzda getirmek doğru değildir. Hukukçu arkadaşlara Mecellenin bir hükmünü hatırlatmak isterim :

«Bir şeyde maksat ne idiyse hüküm ona göredir.» der. Maksada göre bir kararın itti-haz edilmesi lâzımgelir. Sadece «kendi üyeleri arasından» tâbirinin bağlayıcı kaydına dayanarak böyle bir kararın yüksek huzurunuzda getirilmesini Anayasa ve Anayasa Mahkemesi kuruluş kanunlarıyla bağdaşır bir nokta-i nazar olarak telâkki etmiyorum. Bu itibarla Cumhuriyet Senatosunun kararı isabetli olmuştur. Muhterem Heyetinizin de böyle bir karar vermesi - kanunu tefsir değildir, asla - Anayasa Mahkemesi ve Anayasanın diğer yapıcı, kurucu fonksiyonlarındaki maksadı bakımından, uygun olacaktır. Bunun tefsir ile alakası yoktur. Huzurunuzda, Cumhuriyet Senatosunun aldığı kararın isabetli olduğunu belirtmek istiyorum, sevgili arkadaşlarım. (Alkışlar)

BAŞKAN — İlyas Seçkin.

İLYAS SEÇKİN (Ankara) — Muhterem arkadaşlarım, Anayasanın 145 nci maddesine

göre kurulması derpiş edilen Anayasa Mahkemesine 3 asıl, bir de yedek üye seçmek için toplanmış bulunuyoruz. Seçilecek 3 asıl üyeden birinin yasama meclislerinden Millet Meclisince, üniversitelerin Hukuk, Siyasal Bilgiler ve İktisat fakültelerinin profesör ve öğretim üyelerinin toplanarak teşkil edecekleri bir heyetin 3 katı tutarında tesbit edeceği adaylar arasından seçilmesi, Anayasamızın sarıh hükmü iktizasındadır.

Şimdi, Anayasanın bu hükmüne uyularak, İstanbul ve Ankara üniversitelerinin biraz evvel arz ettiğim fakültelerinin öğretim üyeleri toplanmışlar ve 3 katı tutarında 3 aday tesbit etmişlerdir. Bu adaylardan bir tanesi üniversite câmiyası içinden fakat ikisi üniversite dışından yani, Danıştay veya başka müesseselerde görevli hukuk müntesiplerindedir.

Şimdi ihtilâf şuradadır muhterem arkadaşlarım : Anayasanın bu hükmüne göre, teşriî meclislere gönderilecek adaylar bilfiil üniversite içinden mi olacak, yoksa dışardan da seçilebilirler mi?

Muhterem arkadaşlarım, burada Sayın Ferda Güley arkadaşımın ileri sürdükleri esbabi mucibe ve fikirler doğrudur. Gönül isterdi ki, üniversiteler toplansınlar ve aralarından birisinin Anayasa Mahkemesine seçilmesini temin için her üç adayı da bizzat kendi aralarından seçsinler. Bu, maksada belki uygun olurdu. Ama benim kanun anlayışımı müsaade ederseniz arz edeyim. Anayasanın 145 nci maddesinin buna taallük eden fıkrasını aynen okuyorum: «Yasama Meclislerince seçilecek üyelerden birer kişinin, Üniversitelerin Hukuk, İktisat ve Siyasal Bilimler öğretim üyelerinin birlikte toplanarak, açık üyeliklerin üç katı tutarında ve gizli oyla gösterecekleri adaylar arasından olması gereklidir.» Burada kendi üyelerinden kaydı konulmamıştır. Anayasaya konulmayınca ve hattâ Anayasa Kurucu Mecliste konuşulurken zabıtlara geçen sarıh bir hüküm de bulunmadığına göre (Var, sesleri)... Zabıtlarda var, buyuruyorlar. Şimdi arkadaşlar, tetkik ettim, Sayın Sözcü Nurettin Ardıçoğlu'nun bir cümlesi esas alınarak fikir ve mütalâa serd ediliyor. Sözcü olarak Sayın Ardıçoğlu'nun burada ifade buyurdıkları sözler, sarıhtır. Kendi aralarından bu adayın gösterileceğini ifade etmemektedir. Bu vaziyet karşısında ne yapalım? Anayasamıza göre bu Meclisler kanun tefsirinde bulu-

namazlar. O halde ne olacak? Ya Yüksek Meclis Anayasamızın koyduğu esaslar dâhilinde yeni bir kanun yapar ve der ki; üniversiteler kendi aralarından, 3 katı tutarında aday göstermek mecburiyetindedirler. Yahut da, biz halen üniversitelerin gösterdikleri adaylar arasından birisini seçeriz. Eğer yaptığımız bu seçim, biraz evvel Çelikbaş arkadaşımın buyurdıkları gibi, kendi üyeleri arasından aday göstermeleri lâzımdır, üniversite yanlış hareket etmiştir, binaenaleyh, Anayasaya ve kanuna aykırıdır denilecekse, bu hükümü verecek olan bizzat teşkiline çalıştığımız Anayasa Mahkemesidir.

Anayasa Mahkemesi, bu seçimin Anayasaya aykırı bir tasarruf olduğunu şu seçimlerden sonra tesbit ederse, seçimi o iptal eder. Bunun yolu budur, başka yolu yoktur. Ya bir kanun yapacağız ve sarıh hüküm koyarak; üniversiteler arası heyete münhasır seçimde, heyet, kendi mensupları arasından aday gösterir, diyeceğiz, yahut, bu seçimi bugün yapacağız. Eğer Ana yasaya aykırı bir tasarrufta bulunmuşsak, şimdi teşkiline çalıştığımız Anayasa Mahkemesi, yapacağı toplantılarda bu tasarrufumuzu iptal edecektir. Onun dışında üçüncü bir sık kalıyor. Muhterem Cumhuriyet Senatosunun aldığı karara uygun olarak, bunu üniversiteye iade edelim, kanunun maksadına uygun olarak kendi aralarından aday gösterinler denirse, bu Anayasayı tefsir mahiyetinde bir karar olur. Biz böyle bir tefsire salâhiyetli değiliz, arkadaşlarım.

Hürmetlerimle. (Alkışlar)

BAŞKAN — Memduh Erdemir.

MEMDUH ERDEMİR (Kırşehir) — Muhterem arkadaşlarım, Anayasamızın 145 nci maddesinin birinci fıkrası, Yargıtay, Danıştay ve Sayıştaydan seçilecek üyeler hakkında şöyle bir hüküm vaz'etmektedir: «Asıl üyelerden dördü Yargıtay, üçü Danıştay Genel Kurullarınca kendi Başkan ve üyeleriyle Başsavcı ve Başkanun sözcüsü arasından üye tamsayılarının salt çoğunluğu ile ve gizli oyla seçilir.» Yani Yargıtay, Danıştay ve Sayıştaydan seçilecek üyelerin ne şekilde seçileceği sarahatle belirtilmiş ve münhasıran kendi camiaları içinden seçecekleri hususu ayrıca kanunun birinci fıkrasına kaydedilmiştir.

Fakat, üniversitenin Hukuk, İktisat ve Siyasal Bilgiler fakülteleri öğretim üyelerinin toplanması ile maydena gelecek kurulun seçeceği üye adaylarının üniversitede görevli profesör, doçent

veya öğretim üyelerinden olacağı, yani mutlaka kendi camiaları içinden seçileceği kaydı konmamıştır. Binaenaleyh, Anayasamızın metnine itibar etmek mecburiyetinde bulunduğumuza göre, üniversitelerin aday göstermesindeki maksat şu veya şu idi şeklinde kendi kendimize bir ahkâm çıkartamayız. Böyle hareket ettiğimiz ve üniversitelerin seçtiği adayları reddettiğimiz takdirde Anayasa dışı bir fiil işlemiş oluruz ki bu da Anayasayı çiğnememiz mânasına gelir.

Kanaatim şudur ki, Yüksek Meclisin böyle bir aday teklifini reddetmeye ve yenisini getirmeye yetkisi yoktur. Anayasada böyle bir kayda raslanmamaktadır. Bizim, Cumhuriyet Senatosunun almış olduğu Anayasa dışı bu yanlış karara uymamız halinde, üniversiteye bir nevi baskı yapmış oluruz ki... (Gürültüler) Bu husus üniversite muhtariyetine tecavüzden başka bir şey değildir.

Biz seçim yaparken Anayasayı mı tâdil etmek istiyoruz? Eğer yazılı metin ile Kurucu Mecliste konuşmalar arasında bir aykırılık varsa; Kurucu Meclis zamanında hataya düşülmüş demektir. Bu takdirde kalkalım, Şayet bu noktada mütefikksek Anayasa hükmünü tâdil edelim. Ama her halükârda; şimdi verilmiş olan üniversite adaylarının reddine mütaallik tavrini kabul etmememiz ve seçime gitmemiz icabetmektedir. Bu hareketimiz Anayasamızın gayesine, maksadına ve lâfzına uygun en iyi hareket olacaktır. Aksi halde alınacak bir kararın Anayasa dışı olacağını arz ederim.

BAŞKAN — Coşkun Kırca.

COŞKUN KIRCA (İstanbul) — Muhterem arkadaşlarım, önümüze gelmiş olan bu meseleyi incelerken bir kanun hükmünü, bir anayasa hükmünü bir tefsir kararına bağlamasak dahi tefsirle iştiğal ettiğimiz aşikârdır. Bu itibarla bu meseleyi tamamen soğukkanlı bir şekilde tefsir kaidelerinin icaplarına uyarak ele almak ve şu kurul kendi içinden aday seçemez, seçer, maksat şudur, maksat budur, tarzında, aslında açık olan sözlerimizi, müzakerelerimizi, soğukkanlılık, objektiflik sınırları dışına götürecek mütalâalardan kaçmak lâzımdır.

Muhterem arkadaşlarım, Sayın Abdülhak Kemal Yörük hocamız izah buyurdular; bin metinde kâfi sarahat mevcutsa, artık zabıtlara, gerekçelere, komisyon raporlarına müracaat

etmek caiz değildir. Bendeniz Yüksek Huzuru-
nuzda bu kanunu müdafaa ettim. Yarın çıkıp
da; arkadaşlar ben zabıttaki şu sözü şu maksat
tahtında söylemiştim. Şu farz edilebilir ki, Yük-
sek Heyetiniz bunu bu maksat tahtında
kabul etti; binaenaleyh, kanunun maksadı
budur desem, bu hukuk tefsiri kaidelerine
pek uygun bir hareket teşkil etmez.

Şimdi, arkadaşlarım, gerek Anayasanın
maddeleri, gerek Anayasanın bu hükümlerini
aynen kabul etmiş olan 44 sayılı Kanunun mad-
deleri sarihtir. Gerek Anayasamız, gerek T.
B. M. M. i bu Anayasaya ittiba etmek suretiyle
hangi kanunların, sadece bu kanunun 3 neü
maddesine göre gereken seçilme yeterliğini haiz
olanlar arasından değil, aynı zamanda kendi
üyeleri arasından seçim yapmaları lâzımdır;
bunu göstermiş. Fakat ne zaman bu sarahati
koymamış? Bu da belli. Eğer arzu etseydi, üni-
versitelerden toplanacak olan kurulun, munha-
sıran üniversite öğretim üyeleri arasından seçim
yapması hususunda, tıpkı Yargıtay, Danıştay ve
Sayıştay için Anayasa ve bu kanunun yaptığı
gibi, hüküm koymakta kusur etmezdi. Sarahat
buradadır. Sarahat, elimizdeki metnin bâriz
ifade tarzından çıkmaktadır. Niçin kanun vazı
Danıştay, Yargıtay ve Sayıştay için «kendi
üyeleri arasından» seçilecek kaydı koymuş
da Üniversite Kurulu «kendi arasından» nam-
zet gösterecek dememiştir? Bunun üzerinde dur-
mak lâzımdır. Komisyonlarda ve Genel Kurulda
konuşan arkadaşların maksadı bu olabilirdi
ama, bu maddeye rey vermiş olan büyük bir
ekseriyetin maksadı belki de bu değildi; yani
«kendi arasından» seçmek değildi. Çünkü, bu
kadar sarîh bir mevzuda, artık zabıtlara inmek,
kanun vaz'ının maksadını aramak, hukuki tefsir
kaidelerine aykırı düşer.

Şimdi, muhterem arkadaşlarım, Anayasa
tasarısının Temsilciler Meclisinde müzakeresi
sırasında, bu hususta, şu anda ifade ettiğim ka-
kanaate aykırı tezi savunanlara kuvvet verece-
ğini bilmeme, rağmen, sırf objektif olma baki-
mindan arz ediyorum: Bu maddenin müzakere-
sinde sözcülük yapan Sayın Nurettin Ardıçoğlu
arkadaşımız, şöyle söylüyor:

«Bunlar adaylarını kendi aralarından seçe-
ceklerdir. Yani daha açık ifade edeyim. Askerî
Yargıtaya aday seçme yetkisi verdik; üye seç-

mek yetkisini vermedik. Üniversiteler de böy-
ledir.»

Muhterem arkadaşlarım, gerçi Komisyon
Sözcüsü Nurettin Ardıçoğlu bunu ifade ediyor;
ama, Temsilciler Meclisi Anayasa Komisyonu,
o anda bir maddeyi müdafaa etmek için bu mü-
talâaları serd etmiş olan Sözcünün sözleri des-
tekliyerek, mantığın gerektirdiği şekilde şu
Anayasaya geçmiş olan bu maddede tıpkı Sa-
yıştay, Danıştay ve Yargıtay için olduğu gibi,
üniversitelerde toplanacak kurul dahi üniver-
site öğretim üyeleri arasından namzet seçer diye
bir tadili Temsilciler Meclisi Başkanlığına gön-
dermemiştir.

Muhterem arkadaşlarım, esasen zabıtlara da
dikkat edilirse, o zamanki münakaşa, adayları
kendi aralarından mı seçsin, yoksa seçilme nite-
liğini haiz olanlar arasından mı seçsin meselesi
üzerinde olmamıştır. O zamanki münakaşa Üni-
versiteler Anayasa Mahkemesine doğrudan doğ-
ruya mı üye seçsin, yoksa Yasama Meclisleri-
ne namzet göstermek suretiyle mi olsun konu-
su üzerinde cereyan etmiştir.

Muhterem arkadaşlarım, bir iki söz söylen-
di. Sayın Çelikbaş, Temsilciler Meclisindeki
müzakerelerin maksadının şu veya bu olduğuna
temas ettiler. Üniversitelerde araştırma yapı-
lır. Üniversitelerde araştırma yapıldığına göre,
araştırma yapanlar unumiyetle yargıçlıktan ge-
lenler kadar muhafazakâr olmazlar. Anayasa
Mahkemesi üyelerinin yalnız muhafazakârlar-
dan olmaması için nazari ilimle mücehhez üye-
lerin de seçilmesi sağlanmak istenilmiştir, dedi-
ler. Doğrudur. Ama araştırma yapan insanlar
sadece Üniversitede mevcut değildir. Meselâ
Danıştay üyeleri arasında, avukatlar arasında,
hâkimler arasında araştırma yapma imkânına
sahibolunlar, bilfiil araştırma yapan insanlar
vardır.

Üniversitelerin Hukuk, İktisat ve Siyasal
Bilgiler Fakülteleri öğretim üyelerine tanınan
böyle bir araştırmacı namzet gösterme yetkisi-
nin sebebi, araştırma yapmış olanları munhası-
ran Üniversiteden bulup çıkarmak değil, araş-
tırma yapmış olanları bilen insanlar olarak on-
ları dışardan da bulup çıkarmakta belki de baş-
ka heyetlerden daha ziyade ihtisas sahibi olduk-
larıdır.

Gene buyurdular ki, Tıp Fakültesinden ne
diye gelmiyor? Tıp Fakültesinden konulmama-

sının sebebi gayet açık. Gerek Anayasa ve gerek 44 sayılı Kanun buna muhalif : Tıp Fakültesinden giremez. Çünkü, Üniversitelerden gelecek, yani üye olacak kimselerin Hukuk, İktisat ve Siyasal Bilgiler öğretim üyelerinden olmasını Anayasa istiyor da ondan. Ama, Anayasanın ve 44 sayılı Kanunun hiçbir maddesi demiyor ki; bilfarz Danıştayda gerekli süre çalışmış, 3 nü maddedeki yeterlik şartlarını haiz olan bir kimse dahi Üniversiteler tarafından aday gösterilemez. Böyle bir hüküm mevcut değil. Ama, Anayasa ve Kanun diyor ki; Yargıtay, yeterlik şartlarına haiz olsa bile kendi dışından bir aday gösteremez. Sarahat burada. Eğer arzu etmiş olsaydı, kanun vâzı, bu sarahati Danıştay, Yargıtay ve Sayıştay için koyduğu gibi Üniversiteler için de pekâlâ belirtirdi. Bunu, kanunu vâzın bir ihmali olarak kabul etmeye kimsenin hakkı yoktur. İhmal olduğunu kim söylüyor? Komisyon sözcüsü veya diğer bir arkadaş, sonradan, ben böyle düşünmüştüm, diyemez.

Muhterem arkadaşların, sarahat olduğu yerde maksadı araştırmak caiz değildir. Gerek Anayasa ve gerek 44 sayılı Kanunun sarahati, bendenizin kamaatine göre, gayet aşikârdır. Binaenaleyh Üniversitelerin hattı hareketi doğrudur.

Biz kanunu teşriî tefsire tâbi tutmak yetkisine de sahip değiliz. Seçilme yeterliği bakımından, Anayasa Mahkemesine ait hükümler ele alınırca, pekâlâ gereken karar bu mahkemeye alınabilir. Bu bakımdan, tehirin başka sebepleri varsa, onları burada münakaşa edecek değiliz.

Bu bakımdan, üniversitelerarası kurulun yaptığı muamele, kanunsuz olmamıştır, kanaatindeyim. (Alkışlar.)

BAŞKAN — Adaylık konusu üzerinde şimdiye kadar 7 arkadaşımız konuşmuştur. Konuşmalarının yeterliğine ait takrirler vardır, okuyorum.

Yüksek Başkanlığa

Üniversitece yapılan seçim konusu gerekli şekilde aydınlanmıştır. Bu konudaki müzakerelerin kifayetini arz ve teklif ederim.

Antalya
İhsan Ataöv

Yüksek Başkanlığa

Durum tavazzuh etmiştir. Müzakerelerin kifayetine karar verilerek seçime geçilmesini arz ve teklif ederiz.

Kırşehir
Memduh Erdemir

BAŞKAN — Takrirler aynı mealdedir. İki takriri de reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi Reşit Ülker arkadaşımızın takririni bir kere daha okutturup reylerinize arz edeceğim.

(Reşit Ülker'in önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Takriri yüksek tasviplerinize arz ediyorum.

(Anlaşılmadı sesleri.)

Takririn mahiyeti; üniversitece ittihaz edilen bu kararın, bu şekilde namzet gösterilmesinin usüle uygun olmadığından dolayı seçimin tehir edilmesi ve üniversite teklifinin reddi hakkındadır. Bunu reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Şimdi Millet Meclisine müracaat edenlerin seçimine geçeceğiz.

Demin, müracaat eden 19 arkadaşın isimlerini huzurunuzda okutturdum. Bâzı milletvekili arkadaşlar iki aday daha teklif ettiler. Onlar da okundu, 21 oldu. Şimdi bir tane teklif daha aldık; onu da okutup seçime gideceğiz.

Millet Meclisi Başkanlığına

Eski Yargıtay Üyesi Reşat Bayramoğlu'nun asil üyeliğe adaylığını arz ve teklif ederim.

Çankırı
Kâzım Arar

BAŞKAN — Bu arkadaşın ismi esasen listede vardır.

Millet Meclisi Başkanlığına

Millet Meclisi tarafından intihap edilecek Anayasa Mahkemesi âzalığına Temyiz Mahkemesi eski Daire reislerinden Suat Bertan'ı arz ve teklif ederim.

Kırşehir
Halil Özmen

Mardin
Talât Oğuz

Konya
Ömer Kart

Çankırı
Rahmi İnceler

BAŞKAN — Malûmatınıza sunulmuştur.

Seçim şu şekilde yapılacaktır. Mühürlü oy puslaları dağıtılacak, birer de zarf verilecektir. Kimi seçiyorsanız, onun ismini yazacaksınız. 2 asıl üye seçeceğiz. Yedek üyeleri değil. Yedeklere rey vermeyin. Yedekleri bu puslaya yazmayınız.

Tekrar ediyorum, asıl olarak 2 adayın ismini yazacaksınız, zarfa koyacaksınız. İsimler okunmak suretiyle burada sepetlere oylar birer birer atılacaktır. Şimdi seçilecek tasnif heyetleri tasnif yapacak ve neticeyi arz edeceklerdir.

Puslaları dağıtmadan önce tasnif heyetini seçelim. İktüzüğün 147 nci maddesi mucibince 3 kişilik tasnif heyeti seçmek lâzım. Fakat bu seçim biraz uzayacak gibi görünüyor. Tasvip buyurursanız 3 er kişilik 2 tasnif heyeti seçelim. Bunu tasvibinize arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İki tasnif heyeti seçeceğiz ve iki tasnif heyeti bir mazbata yapacaklar.

Mustafa Kemâl Karan, (Amasya), (Yok sesleri.)

Kadircan Kafılı, (Konya), (Yok sesleri.)

İhsan Ataöv, (Antalya), (Burada sesleri.)

Hilmi İncesulu, (Çorum), (Yok sesleri.)

Hasan Fehmi Boztepe, (Antalya), (Burada sesleri.)

Mehmet Ali Arıkan, (Mardin), (Yok sesleri.)

Lokman Başaran, (İsparta), (Burada sesleri.)

Birinci tasnif heyeti seçilmiştir. İkincisini seçiyoruz.

Celâl Öncel, (Urfa), (Yok sesleri.)

Sadık Kutlay, (İçel), Burada mı efendim?.. (Yok sesleri.)

Rahmi İnceler, (Çankırı), Burada mı efendim?.. (Burada sesleri.)

İlhan Tekinalp, (Muğla), Burada mı, efendim?.. (Yok sesleri.)

Ahmet Topaloğlu, (Adana), Burada mı, efendim?.. (Yok sesleri.)

Sırrı Öktem (Kars), Burada mı, efendim?.. (Burada sesleri.)

Zeki Baltacıoğlu (Bolu), Burada mı?.. (Burada sesleri.)

Efendim, ikinci heyet de teşekkül etmiştir.

Tekrar arz ediyorum, oy puslaları mühürlü, zarflar mühürsüz. Bu bakımdan mühürsüz oy

puslaları muteber değildir. Mühürlü puslalar dağıtılmaktadır, arkadaşlar mühürsüzleri değiştirsinler. Sonra, zarfları lütfen yapıştırmayın, tekrar bir işde kullanılsın.

Bir takrir geldi okutuyorum.

Millet Meclisi Başkanlığına

Namzetliğini teklif ettiğimiz Suat Berta'nın şimdi öğrendiğimize göre namzet olmak istemediği anlaşıldığından teklifimizin geriverilmesini arz ederim.

Mardin

Talât Oğuz

BAŞKAN — İttlamıza arz edilmiştir. Bu zat hakkında rey kullanılmıyacaksınız.

Hangi vilâyetten itibaren rey kullanılacağını tesbit için kura çekeceğiz : Maraş.. Maraş vilâyetinden başlayarak reylerinizi kullanacaksınız. Bir karışıklığa meydan vermemek için ismi okunan arkadaşlar reylerini kullanınsınlar.

(Maraş seçim bölgesinden başlayarak oylar kullanıldı.)

BAŞKAN — Reyini kullanmayan arkadaş var mı?.. Rey toplama muamelesi bitmiştir..

Efendim, lütfen arkadaşlar yerlerini alsınlar, neticeyi arz edeceğiz.

Muhterem arkadaşlar, Anayasamızın 145 nci maddesine ve Anayasa Mahkemesi Kuruluş ve Yargılama Usulü Kanununun 5 nci maddesine göre Anayasa Mahkemesine üye olabilmek için asgari 300 oy alınması lâzımgelir. Eğer 1 nci turda bu nisap hâsıl olmazsa 2 nci tura müracaat edilir, 2 nci turda da nisap hâsıl olmazsa, salt çoğunluk olan 226 oy lâzımgelir.

Şimdi yapılan oylamada 300 oyu hiçbir aday kazanamadığı için 2 nci tur yapmak gerekiyor.

Mazbatayı okuyoruz efndim.

Yüksek Başkanlığa

Anayasa Mahkemesi asıl üyeliği için birinci defa yapılan seçime nisap için yeter sayı olan (317) zat katılmış ve kullanılmış olan (317) oy pusulasının tetkiki sonucunda ilişikte adları yazılı zatlar hizalarında gösterilen oyları almışlardır.

Üye

İhsan Ataöv
Antalya

Üye

H. Fehmi Boztepe
Antalya

Üye	Üye
Lokman Başaran	Rahmi İnceler
İsparta	Çankırı
Üye	Üye
Sırrı Öktem	Zeki Baltacıoğlu

Tasnif neticesinde aldıkları oy sırasına göre:

1. Hakkı Ketenoğlu	174
2. Celâlettin Kurelman	160
3. Sait Köksal	136
4. Nafiz Ymanoğlu	31
5. Baha Arıkan	30
6. İhsan Olgun	16
7. Reşat Bayramoğlu	7

8. Kaya Kırılmaz	3
9. Suat Bertan	3
10. Selâhattin Ayanoğlu	4
11. Şemsettin Akçaoğlu	3
12. Kahraman Koç	3
13. Necati Erdoğan	2
14. Refik Gür	1
15. F. M. Alper	1
16. Salim Dizman	1
17. Necmi Osten	1

BAŞKAN — Efendim, netice budur. 14,00 te toplanmak üzere Oturumu kapatıyorum. (15 te sesleri)

Kapanma saati : 12,30

İKİNCİ OTURUM

Açılma saati : 14.00

BAŞKAN — Başkanvekili Mekki Keskin (Konya)

KATIPLER : Ferruh Bozbeyli (İstanbul), Muslih Görentaş (Van)

BAŞKAN — Oturumu açıyorum. Yoklama yapacağız.

(Yoklama yapıldı.)

BAŞKAN — Çoğunluğumuz var, gündeme devam ediyoruz.

Anayasa Mahkemesi için Meclisimizce seçilecek üye seçiminin sabahki, 1 nei turunda üçte içi çoğunluk sağlanamadığı için şimdi ikinci tura geçeceğiz. Bunda da üçte iki çoğunluk lâzımdır. Bundan sonraki turlarda salt çoğunluk kâfi gelecektir. Adaylar az evvel okunmuştur. Arkadaşlarımıza kolaylık olmak üzere namzetleri ve aldıkları reyleri yeniden okutuyorum.

(Namzetlerin aldıkları oylar tekrar okundu.)

BAŞKAN — Efendim, çift mühürlü oy puslaları zarflarıyla birlikte dağıtılmaktadır. Arkadaşlarımız, kâğıtlara adayları yazıp, zarfın içine koyup atacaktırlar.

Yeniden bir Tasnif Heyeti seçmemiz lâzım. («Aynı heyet devam etsin» sesleri) Arkadaşlar, aynı heyet burada bulunmayabilir, onun için yeni Tasnif Heyetini seçiyoruz.

Reşit Ülker, burada mı? (Burada sesleri)
Ertuğrul Akça, burada mı? (Burada sesleri)
Şevket Asbuzoğlu, burada mı? (Burada sesleri)

Cevat Önder, burada mı? (Yok sesleri)

Celâl Öncel, burada mı? (Yok sesleri)

Nurettin Akyurt, burada mı? (Burada sesleri)

Mehdi Mihçioğlu, burada mı? (Burada sesleri)

Efendim, Tasnif Heyetine bu altı arkadaş seçilmişlerdir.

Şimdi de tasnife hangi vilâyet çevresinden başlayacağımıza dair kura çekeceğiz: Bursa'dan başlıyoruz. Arkadaşlar oylarını sepetlere atacaktırlar.

(Oylar toplandı.)

BAŞKAN — Oylarını kullanan arkadaşlar lütfen Meclisten ayrılmasınlar, turlar devam edeceğe benziyor...

Oyunu kullanmayan arkadaşlar lütfen oyla-

rını kullansınlar. Sayın Bakanlar da oylarını kullansınlar.

Oy toplama işlemi bitmiştir.

Muhterem arkadaşlar, Anayasa Mahkemesine Meclisimizce seçilecek iki üyenin, yapılan seçimde Tasnif Heyetince varılan oylama neticesini okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

Anayasa Mahkemesi üyeliği için ikinci defa yapılan seçime, nısap için yeter sayı olan 258 zarf atılmış ve kullanılmış olan 258 oy pusulasının tetkiki sonusunda aşağıda adları yazılı zatlar hizalarında gösterilen oyları almışlardır. Arz olunur.

Üye	Üye
Reşit Ülker	Ertuğrul Akça
Üye	Üye
Şevket Asbuzoğlu	Cevat Önder
Üye	Üye
Nurettin Akyurt	Mehdi Mihçioğlu
Hakkı Ketenoğlu	: 165
Celâlettin Kurelman	: 151
Sait Köksal	: 100
İhsan Olgun	: 25
Baha Arıkan	: 21
Nazif Yamanoğlu	: 13
Reşat Bayramoğlu	: 3
Kahraman Koç	: 2
Fevzi Muhip Alperen	: 1
Şemsettin Akçaoğlu	: 1
Neemi Osten	: 1
Abdurrahman Seven	: 1
Refik Gür	: 1
Necati Erdem	: 1

Oy almışlar, iki boş çıkmıştır.

BAŞKAN — Bu ikinci oylamada da üçte iki çoğunluk elde edilmediği için üçüncü tura geçiyoruz. Üçüncü turda salt çoğunluk kâfi gelecektir. Yani 226 oy alırlarsa arkadaşlarımız kazanmış olacaklardır. Seçimlere geçmezden evvel, eski heyetin tekrar tasnif yapmasını oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Mühürlü kâğıtları dağıtıyoruz, bu seferki kâğıtlar üç mühürlüdür. Bu kâğıtlara iki aday yazacaksınız ve zarfa koyup sepetlere atacaksınız. Salt çoğunluk kâfi geleceğine göre 226 oy almış olan arkadaşımız üyeliğe seçilmiş olacaktır. Bugün seçimi bitirmek zorun-

da olduğumuz için bunu izah ettim. Yoksa gece yarısına kadar çalışmak zorunda kalırız.

Malûmuâliniz yarınki Cuma gündeminde çok iş var ve önümüzde bayram tâtili var.

(Samsun'dan itibaren oylartoplandı.)

BAŞKAN — Oyunu kullanmıyan arkadaş var mı? Yok. Oy toplama muamelesi bitmiştir. Tasnif heyetinden yerini, alması ve işi süratle intacetmesi rica olunur.

Muhterem arkadaşlar, Anayasa Mahkemesi asıl üyeliği için yapılan üçüncü turda kazananların isimlerini gösterir liste tasnif heyetinden gelmiştir, okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

Anayasa Mahkemesi asıl üyeliği için üçüncü defa yapılan seçime (255) üye katılmış ve neticede aşağıda adları yazılı olanlar hizalarında gösterilen oyları almışlardır.

Arz olunur.

Üye	Üye
Reşit Ülker	Ertuğrul Akça
Üye	Üye
Şevket Asbuzoğlu	Cevat Önder
Üye	Üye
Nurettin Akyurt	Mehdi Mihçioğlu
Hakkı Ketenoğlu	147
Celâlettin Kuralman	147
Sait Köksal	107
Baha Arıkan	27
İhsan Olgun	26
Nafiz Yamanoğlu	5
Kahraman Koç	5

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlar, üçüncü turda da salt çoğunluk temin edilemediği için dördüncü tura geçiyoruz. («Ekseriyet yok.» sesleri) Efendim içtima nisabımız mevcut bulunduğu için tura devam mecburiyeti vardır. Ekseriyet de vardır. Kâğıtların 4 mühürlü olması lâzımdı, fakat isim yazmaya yer kalmıyacağı için bundan vazgeçilmiş tek mühürlü olarak dağıtılacaktır. Adayları biliyorsunuz. Aldıkları oylar da yüksek malûmlarımız. Vaziyete göre arkadaşlarımız, tabî bir hal çaresi düşünürler.

Tasnif Heyetinin aynı heyet olması hususunu oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul olundu.

Sayın arkadaşlarımız Reşit Ülker, Ertuğrul Akça, Şevket Asbuzoğlu, Cevat Önder, Nurettin Akyurt ve Mehdi Mihçioğlu üçüncü defa olarak tasnif zahmetine katlanacaklar.

Elbette bu turların sonunda muhterem Heyetiniz bir neticeye varacak. Parlmenter hayatta bu turlar olağan şeylerdir.

Bulunmıyanlar hakkında İctüzük hükümleri bittabi tatbik edilecektir. («Yoklama yapılınsın» sesleri) Oturuma başlarken yoklama yapıldığını arkadaşlarımız hatırlarlar.

(İsparta milletvekillerinden oylamaya başlandı.)

BAŞKAN — Oylarını kullanmıyan arkadaşlar lütfen kullansınlar. Oy kullanmıyan arkadaş var mı? Yok. Oylama işlemi bitmiştir.

Tasnif Heyeti lütfen yerini alsın. Bu sonucudur. Sizden sonra ayrı heyet seçeceğiz...

(Oyların tasnifi yapıldı.)

BAŞKAN — Anayasa Mahkemesine Meclisimizce seçilecek olan üyeler hakkında yapılan oylama neticesi gelmiştir, okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

Anayasa Mahkemesi asıl üyeliği için dördüncü defa yapılan seçime (225) üye katılmış ve neticede aşağıda adları yazılı olanlar hizarlarında gösterilen oyları almışlardır.

Arz olunur.

Üye
Reşit Ülker

Üye
Ertuğrul Akça

Üye
Şevket Asbuzoğlu
Üye

Üye
Cevat Önder
Üye

Nurettin Akyurt	Mehdi Mihçioğlu
Hakkı Ketenoğlu	132
Celâlettin Kurelman	128
Sait Köksal	91
İhsan Olgun	36
Baha Arıkan	9
Nevzat Tüzünkan	7
Reşat Bayramoğlu	2
Kahraman Koç	2

BAŞKAN — Efendim, dördüncü turda da salt çoğunluk temin edilemediğinden Mecliste de esasen şu tasnif sonunda içtima nisabı olmadığı anlaşıldığından yarına bırakmak mecburiyeti vardır. Yüksek malûmunuz olduğu veçhile gündemimiz çok doludur, yarın saat 15,00 te yapacağımız toplantıda işsizlik mevzuu genel görüşmesi vardır. Bu meyanda birçok kanun tasarıları ve sual önermeleri de vardır. Seçimin yarın saat 10,00 da yapılmasını oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

11.5.1962 Cuma günü saat 10,00 da toplanılmak üzere Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma saati: 16,45